

XVIII Ukraińsko-Polskie Seminarium Terenowe pt. „Pokrywa lessowa północnego Przyczarnomorza” – Roksolany (Ukraina), 9–13.09.2013

W dniach 9–13 września br. w Roksolanach koło Odessy na Ukrainie odbyło się XVIII Ukraińsko-Polskie Seminarium Terenowe pt. „Pokrywa lessowa północnego Przyczarnomorza”. W konferencji uczestniczyło ponad 40 specjalistów z zakresu geologii, paleogeografii i paleontologii czwartorzędu. Sesje terenowe odbyły się w rejonie ujścia Dniestru do Morza Czarnego.

Na spotkanie przygotowana została monografia naukowa zawierająca materiały sesji terenowych oraz artykuły geologiczne, paleogeograficzne i archeologiczne związane z tematyką konferencji.

Głównym obiektem zainteresowania prezentowanym podczas sesji terenowej był profil geologiczny w Roksolanach, jeden z najbardziej znanych profili lessowych w Europie Wschodniej. Ulokowany jest on na wschodnim brzegu limanu Dniestru około 15 km powyżej ujścia do Morza Czarnego, w strefie stepowej z czarnoziemową pokrywą glebową. O dawnym osadnictwie świadczą znaleziska krzemieni górnego paleolitu znajdujące w stropowych warstwach lessów. Atrakcyjność geologiczną profilu dodatkowo podkreśla udokumentowana na głębokości około 10–11 m metrów cienka (2–5 cm), ale ciągła warstwa pyłu wulkanicznego. Warstwa tefry przypuszczalnie wiąże się z erupcją wulkanów na Polach Flegrejskich na

Półwyspie Apenińskim w górnym pleniglacjale. Stanowi ona doskonały marker stratygraficzny dla lessów z ostatniego cyklu glacialnego. Profil lessowy w Roksolanach oraz dwa pozostałe prezentowane na wybrzeżu Morza Czarnego (Kurortne i Primorskie) to sekwencje warstw lessu i czerwono-brązowych, kopalnych poziomów glebowych. Rubinowa kolorystyka paleogleb, będąca wypadkową klimatu i procesów diagenety, to głównie zapis zmian rejestrowanych w ich poziomach humusowych. W szczegółowo omawianym profilu Roksolany sekwencja lessowo-glebowa odpowiada 21 stadiom izotopowo-tlenowym ze zidentyfikowaną granicą Brunhes-Matuyama w dolnej części tej subaeralnej serii, stanowiącej pokrywę na aluwiach terasy VII, kickanskiej Dniestru. W osadach rzecznych stwierdzono resztki kopalnej fauny ssaków tamańskiego kompleksu faunistycznego.

Więcej informacji o konferencji wraz z wglądem w materiały konferencyjne można znaleźć na stronie internetowej Komisji Lessu Komitetu Badań Czwartorzędu PAN: <http://loess.umcs.lublin.pl>.

*Maria Lanczont & Przemysław Mroczek
Serwis fotograficzny na str. 780*

XVIII Ukraińsko-Polskie Seminarium Terenowe pt. „Pokrywa lessowa północnego Przyczarnomorza” – Roksolany (Ukraina), 9–13.09.2013 (patrz str. 736)

Ryc. 1. Klif lessowy w Roksolanach

Ryc. 2. Ostaniec lessowy z glebą kopalną z 3. stadium izotopowego tlenu jako strefa wododziałowa pomiędzy dwoma jarami, uchodzącymi do Dniestru w Roksolanach. Obie fot. M. Łączont